

Безоплатна медична допомога для тимчасово переміщених українців в Молдові.

Молдова не пропонує спеціального правового статусу для тимчасових українських переселенців, а також доступу до медичних послуг на державному рівні. Українці можуть перебувати в країні протягом 90 днів у межах 180-денного періоду або запросити статус біженця.

Щоб отримати безоплатну медичну допомогу в Молдові під час війни в Україні достатньо документа, що підтверджує особистість, – закордонного або національного паспорта, свідоцтва про народження, ID-картки.

Як працює медична система в Молдові

Медична система в Молдові має шість рівнів:

- первинна медична допомога;
- ургентна догоспітальна допомога;
- спеціалізована амбулаторна, включаючи стоматологічну, допомога;
- стаціонарна допомога (догляд за госпіталізованим пацієнтом);
- високоспеціалізовані медичні послуги;
- медичний догляд вдома.

Кожен житель Молдови має право на мінімальну медичну допомогу (незалежно від статусу застрахованого в системі обов'язкового медичного страхування). У цей мінімум входять: консультація лікарів-спеціалістів, діагностичні тести, імунопрофілактика, швидка допомога, лікування в стаціонарі у разі туберкульозу, психічних розладів, онкологічних захворювань, астми, діабету та низці інфекційних захворювань.

Також в Республіці Молдова працює система медичного страхування. За цим полісом можна отримати ще близько 200 лікувальних та діагностичних послуг, а також доступ до так званих «компенсованих ліків» за рецептом. Це препарати проти цукрового діабету та його ускладнень, серцево-судинних, офтальмологічних, респіраторних, психічних, неврологічних, ендокринних захворювань, анемії, бронхіальної астми, захворювань органів травлення, сечової системи, системних та аутоімунних захворювань, рідкісних захворювань, такі як бульозний епідермоліз, розсіяний склероз, муковісцидоз, важка форма міастенії.

Рецепт на низку препаратів із категорії антидіабетичних, психотропних та протисудомних можуть отримати навіть незастраховані особи.

Для отримання доступу до безоплатних медичних послуг жителі Молдови зобов'язані [бути зареєстрованими](#) у сімейного лікаря, які фінансуються з фондів обов'язкового медичного страхування на всіх етапах. Щоб зареєструватися, потрібно подати заяву сімейному лікарю. Зразок є на сайті Національної медичної страхової компанії (анкета доступна [російською](#) та [румунською](#) мовами). Медичний заклад зобов'язаний повідомити про постановку на облік протягом 10 днів. Змінювати сімейного лікаря можна не частіше, ніж раз на шість місяців.

Функції сімейного лікаря в Молдові:

- контролює стан здоров'я протягом всього періоду амбулаторного лікування;
- виписує направлення до вузьких фахівців та на госпіталізацію;
- виписує рецепти на ліки, які підлягають компенсації від держави (також рецепти мають право виписувати педіатр, ендокринолог, психіатр чи невропатолог);
- надає інші медичні послуги (повний перелік є на сторінках 16-17 за [посиланням](#)).

Направлення на спеціалізовану медичну допомогу, крім сімейного лікаря, можуть виписувати інші спеціалісти, які вважають це доцільним. Крім того, законодавством Молдови закріплений перелік випадків (близько 80), коли пацієнт може звернутися до лікаря без направлення.

Українці в Молдові мають безоплатний доступ до невідкладної медичної допомоги. Гроші за таку допомогу відшкодовує лікарням Фонд обов'язкового медичного страхування.

Міністерство охорони здоров'я Республіки Молдови не публікувало розпоряджень щодо безоплатної медичної допомоги для українців та умов її отримання. На офіційних ресурсах наразі такої інформації немає. Проте в правилах Національної медичної страхової компанії Молдови вказано, що іноземці, які отримали в Молдові будь-яку форму захисту та включені до програми інтеграції, на період її здійснення [мають право](#) на безоплатне медичне страхування.

Також в коментарях для медіа представники медичної сфери зазначали, що тимчасові переселенці з України зможуть мати необмежений доступ до державної медицини в клініках та амбулаторіях за місцем проживання.

Про готовність допомагати українцям безоплатно заявили деякі приватні заклади.

Таким чином, безоплатна медична допомога для українців в Молдові доступна:

- на прикордонних пунктах та в центрах тимчасового розміщення, де працюють медичні бригади;
- в закладах первинної медичної допомоги за місцем проживання;
- у деяких приватних клініках, центрах допомоги і лабораторіях, які готові надавати безоплатну допомогу українцям.

Допомогу на прикордонних пунктах та в центрах тимчасового розміщення, окрім місцевих команд національних закладів охорони здоров'я, [надають](#) медичні бригади з країн ЄС.

Якщо переселенець з України проживає у місті, він може звернутися до поліклініки за місцем проживання, а у разі проживання у сільській місцевості – до районної лікарні. Сервіс для запису на прийом до лікарів у Молдові (для медичної допомоги приватним шляхом) – doc.online/md.

Як отримати доступ до спеціалізованої та високоспеціалізованої медичної допомоги в Молдові

Спеціалізована амбулаторна медична допомога надається безоплатно для застрахованих осіб, а у разі соціальних захворювань – і для незастрахованих.

Список соціальних захворювань:

- туберкульоз;

- психози та інші психічні та поведінкові розлади;
- алкоголізм і наркоманія;
- підтвержені злоякісні онкологічні та гематологічні захворювання;
- ВІЛ/СНІД та сифіліс;
- гострий вірусний гепатит А, ботулізм, вірусні менінгіти та менінгоенцефаліти, бактеріальні та паразитарні захворювання, вітряна віспа, кір та інші (повний перелік — [стор. 25](#)).

Амбулаторну медичну допомогу можна отримати за направленням сімейного або спеціалізованого лікаря. Якщо амбулаторія не в змозі надати повноцінні послуги, пацієнт може бути направлений в інші амбулаторії, які уклали договір з Національною медичною страховою компанією (CNAM).

У деяких випадках пацієнт може звернутися за допомогою до спеціаліста безпосередньо без направлення від сімейного лікаря:

- інфаркт міокарда — у перші 12 місяців після виписки зі стаціонару;
- нестабільна стенокардія — через три місяці після стабілізації;
- вроджені вади розвитку та генетичні захворювання;
- хронічна ниркова недостатність у разі діалізу;
- серцева недостатність III-IV стадії після НУНА;
- ревматоїдний артрит, у тому числі клінічні форми;
- цукровий діабет, що потребує інсулінотерапії та/або застосування пероральних протидіабетичних препаратів;
- нецукровий діабет;
- ВІЛ-інфекція;
- СНІД;
- гострі лейкемії (лімфобластні та нелімфобластні);
- хронічний мієлоїдний лейкоз;
- та інші (повний список — [стор. 21-22](#)).

Стаціонарна медична допомога надається хворому, коли інші можливості допомоги вичерпані. Безоплатно – для застрахованих осіб або у разі соціальних захворювань.

Госпіталізація може бути проведена в плановому порядку, за направленням сімейного лікаря чи спеціаліста, або екстрено — шляхом звернення до служби швидкої допомоги або за прямим направленням до стаціонарного відділення.

Пацієнт має право обрати лікарні районного рівня (список районів – [стор. 24](#)) для планової госпіталізації в зону обслуговування, допомога буде надаватися відповідно до листів очікування. Направлення гарантує, що пацієнт буде внесений в лист очікування на госпіталізацію.

Безоплатні послуги госпіталізованих пацієнтів:

- консультації та обстеження для встановлення діагнозу;
- лікування/хірургічні процедури (включаючи анестезію);
- медичне обслуговування;
- ліки, витратні матеріали;
- проживання та харчування;
- грудні імпланти, необхідні для реабілітації хворих на злоякісні новоутворення;

- індивідуальні протези та аксесуари, необхідні для протезно-хірургічної реабілітації хворих на злоякісні пухлини.

У разі госпіталізації дитини віком до 3 років та/або в інших, обґрунтованих з медичної точки зору, випадках разом з дитиною госпіталізується мати (або особи, які доглядають за нею).

Медичні високоспеціалізовані послуги (PCS) доступні від Фонду медичного страхування (FAOAM) лише застрахованим особам за направленням спеціаліста або сімейного лікаря. У разі госпіталізації вони надаються безоплатно за рецептом, виданим лікуючим лікарем або консультантом. Для отримання планових послуг пацієнта вносять у лист очікування.

Джерела пошуку безоплатної медичної допомоги українцям, у тому числі спеціалізованої та високоспеціалізованої:

- Центр сімейного здоров'я [GALAXY](#);
- [безоплатні консультації з медичних питань для підлітків та молоді \(10-24 роки\)](#);
- [приватні оголошення лікарів](#).

Безоплатна медична допомога та преференції для українців

Деякі приватні заклади та лікарі-добровольці готові надати безоплатну допомогу українцям. Їхні контакти можна знайти на офіційному сайті допомоги українцям у Молдові www.dopomoga.gov.md у рубриках «[Корисні посилання](#)» (розділ «Охорона здоров'я») та «[Приватні оголошення](#)» (розділ «Лікарі»), а також в [Google-документі](#) – контактний список лікарів-волонтерів. У списку є спеціалісти всіх сфер – від сімейних лікарів і педіатрів до стоматологів, фахівців онкологічних центрів, лабораторій.

Кожен заклад встановлює свої вимоги до надання безоплатних послуг. Деякі заклади заявляють, що готові надати безоплатну невідкладну допомогу, а перелік доступних послуг встановлюється після первинного огляду пацієнтів. Деякі заклади пропонують унікальну невідкладну допомогу. Щоб потрапити на прийом, необхідно звернутися телефоном або через сторінку у Facebook.

Для українських іммігрантів у Молдові Всесвітня організація охорони здоров'я, ЄС, а також такі країни, як Індія, Італія, Ізраїль та США [надали](#) гуманітарну допомогу: необхідні ліки та медичні засоби. Навіть хворі на цукровий діабет можуть отримати інсулін безоплатно.

Крім того, українські жінки [мають доступ](#) до безоплатного медичного обслуговування, яке фінансується Фондом ООН у галузі народонаселення, у всіх медичних центрах країни. Зокрема, допологовий та післяпологовий догляд, а також послуги, пов'язані з плануванням сім'ї, пологами, кесаревим розтином, лікуванням інфекцій, цитологічним дослідженням для профілактики раку шийки матки.

Пацієнти з важкими захворюваннями, які потребують госпіталізації та комплексного лікування, можуть бути перевезені в інші країни ЄС після встановлення критеріїв переведення медичними підрозділами Республіки Молдова.